

กระทู้ถามที่ ๑๐๑๑ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การบรรจุวิชาสมณะ - กรรมฐานเป็นวิชาบังคับในสถานศึกษา

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

ประเทศไทยมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ แต่ข้อเท็จจริงคือพุทธศาสนิกชนในประเทศไทยส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักการที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าผู้เป็นศาสดาของศาสนาพุทธได้วางไว้ และถือเป็นหัวใจของศาสนาพุทธ ๓ ประการ คือ การไม่ทำบาปทั้งปวง ๑ การทำความดีให้ถึงพร้อม ๑ การชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ ๑ โดยเฉพาะประการหลัง ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ต่างจากหลักปฏิบัติของศาสนาอื่น คือ การทำให้จิตใจบริสุทธิ์ โดยวิธีการก็คือ การเจริญสมณะ - วิปัสสนากรรมฐาน ดังนั้น เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลัง ได้เข้าถึงความเป็นพุทธศาสนิกชนอย่างแท้จริง จึงควรรบรรจุวิชาสมณะ - วิปัสสนากรรมฐานเป็นวิชาบังคับในสถานศึกษา จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้มีการประพฤติปฏิบัติตนอย่างพุทธศาสนิกชนที่แท้จริงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลจะสามารถกำหนดให้มีการบรรจุวิชาสมณะ - วิปัสสนากรรมฐานเป็นวิชาบังคับในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาที่มีนักเรียนชาวพุทธเป็นหลักได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดขอนแก่น

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๐๑๑ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การบรรจุวิชาสมณะ - กรรมฐาน เป็นวิชาบังคับในสถานศึกษา

ข้าพเจ้า นายปองพล อติเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้

คำถามข้อ ๑ รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้มีการประพุดติปฏิบัติตนอย่างพุทธศาสนิกชนที่แท้จริงหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๑ รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ ได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ โดยกำหนดสาระการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน เป็น ๘ กลุ่มสาระและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเครื่องกำหนดคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้แก่

๑. ภาษาไทย
๒. คณิตศาสตร์
๓. วิทยาศาสตร์
๔. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
๕. สุขศึกษาและพลศึกษา
๖. ศิลปะ
๗. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
๘. ภาษาต่างประเทศ
๙. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย ๕ สาระ ได้แก่

๑. ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม
๒. หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม
๓. เศรษฐศาสตร์
๔. ประวัติศาสตร์
๕. ภูมิศาสตร์

ในส่วนสาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม นั้น คณะกรรมการจัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ซึ่งได้รับเมตตาคจากมหาเถรสมาคม มอบหมายให้พระเทพโสกถ (ประยูร ธรรมจิตโต) อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เป็นประธาน ได้จัดทำรายละเอียดและขังสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาในทุกช่วงชั้นโดยมีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่องโดยตลอด หลักสูตร ๔ ช่วงชั้น ๑๒ ปี นับตั้งแต่การพัฒนาสาระ ออกแบบสื่อ - กิจกรรม ชุดอบรมครู การอบรมวิทยากรทีมนำ ตลอดจนการจัดทำชุดฝึกอบรมที่ครูสามารถศึกษาและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

คำถามข้อ ๒ รัฐบาลจะสามารถกำหนดให้มีการบรรจุวิชาสมณะ - วิปัสสนากรรมฐาน เป็นวิชาบังคับในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาที่มีนักเรียนชาวพุทธเป็นหลักได้หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๒ รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ ได้กำหนดการจัดทำรายละเอียด สาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนาทุกช่วงชั้นตลอด ๑๒ ปี ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยกำหนด หัวข้อเรื่องไว้ ดังนี้

๑. ประวัติศาสตร์และความสำคัญของพระพุทธศาสนา
๒. หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
๓. ประวัติพุทธสาวก - พุทธสาวิกา - ชาดก
๔. หน้าที่ชาวพุทธ
๕. การบริหารจัดการและเจริญปัญญา
๖. วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สำหรับในระดับมัธยมศึกษานั้น จะกำหนดหัวข้อสัมมนาพระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาและการพัฒนาเป็นหัวข้อที่ ๗ เพื่อสร้างทัศนคติและเพิ่มพูนทักษะการคิดวิเคราะห์อีกด้วย

การจัดการเรียนรู้พระพุทธศาสนานั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธได้เรียนรู้ ประมาณ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อเน้น ความเป็นคนดี ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนแยกเป็นหน่วยการเรียนรู้เฉพาะ รวมทั้งจัดเป็น กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน บูรณาการและสอดแทรกในทุกสาระการเรียนรู้

ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ สถานศึกษาต้องนำสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร ไปจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน

สังคม ประเทศชาติ และพลโลก อีกประมาณร้อยละ ๓๐ กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ ได้จัดทำ ตัวอย่างผังมโนทัศน์ เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างสาระการเรียนรู้ต่างๆ ให้กับสถานศึกษา ในสาระ การเรียนรู้พระพุทธศาสนาก็ได้จัดทำตัวอย่างผังมโนทัศน์ ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเช่นเดียวกัน

จากข้อมูลต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปความว่า การบรรจุวิชาสมณะ - กรรมฐาน ให้เป็นวิชาบังคับ ในสถานศึกษานั้น จะปรากฏในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๕ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยอยู่ในสาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ในรายละเอียดสาระการเรียนรู้ พระพุทธศาสนาในทุกช่วงชั้น ๑๒ ปี ทั้งระดับประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษา ในหัวข้อ การบริหารจัดการ และเจริญปัญญา สถานศึกษาจะจัดจ้ดคาบเวลาเรียนให้ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธ ได้เรียนรู้ประมาณ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีตัวอย่างแบบอย่างคนดีให้ศึกษา และฝึกปฏิบัติเพื่อการเป็นคนดี